

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in judicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. De Effectu Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](#)

poteſt Quintanad. à ſing. 17. ac demum, Filium Iudei, volentem baptizari, poſſe baptizari etiam Patre invito, quando dubitatur de ſufficienti uſu rationis, docet Suarez tom. 3. in 3. p. D. Thom. D. 25. S. 3. Saltem, ſi neceſſitas urgeat.

ARTICULUS. II.

De Effectu Baptismi.

3614 **A** Nte resolutionem *not. in Clement.*
unicā, b. t. prohiberi, ne de coetero Baptismus conferatur in Aulis, vel Cameris, vel aliis dormibus privatis, sed in Ecclesiis tantum, in quibus sunt fontes ad hoc specialiter deputati; nisi baptizandi Regum, vel Principum liberi extiterint, (quod Gloss. hic V. *Regum*, extendit etiam ad Ducas, Marchionum, Comitum, Baronum & aliorum Potentatum liberos) vel talis necessitas emerserit, propter quam nequeat ad Ecclesiam absque periculo (sive pueri baptizandi, sive ob hostilitatem, vel locum obsessum, Gloss. hic V. *Pericula*), accessus haberi. *Qui autem secundus presumpserit* (baptizando in talibus locis) aut suam in hoc presentiam (ex proposito, Gloss. hic V. *Presentiam*) exhibuerit, hic per episcopum suum puniatur (arbitriariè) ut alii similia arentare non præsumant; quo posito, nunc descendendo ad quæstionem propositam, b. t. Baptimi effectum exponi in c. *Majores* 3. b. t. idque propter varios errores, qui circa Baptismum parvolorum, seu infantium, varii fuerunt, non solum hæreticorum, sed etiam Catholicorum, utnotat Gonzalez in dict. c. *Minores* à n. 3. Primo igitur in dict. c. *Majores*, decidit Innocentius III. Baptismum utiliter, & cum effectu, (de quo in seqq.) conferri parvulis, & infantibus, licet nec credant, nec intelligent; quia remittit culpam originalem, & cœlum aperit, quod alias originali culpa omnibus in Adamo lapsis clausum erat; constat ex ipso textu ibi: *respondemus*, quod Baptisma Circumcisioni succedit: absit enim; ut in illam damnatam hæsim incidamus, que perperam affirmabat, *Legem cum Evangelio, Circumcisionem cum Baptismo servandam*; quoniam, secundum Apostolum dicentem ad Galatas: *Si circumcidimini, Christus vobis nihil proficit*. Cum ergo Circumcisio, tam adultis, quam

parvulis ex præcepto Domini conferretur, ne Baptismus, qui successit in loco ipsius, & generalior tamen existet (cum tam Viri, quam Feminae baptizentur) minoris videatur effectus, tam adultis est, quam parvulis conferendus. Nam sicut olim sine distinctione qualibet Mosaica lex clamabat: *Anima cuius præputii caro circumcisæ non fuerit, peribit de populo suo*, ita nunc distinctione vox intonat Evangelica: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Dei*, ab hac generalitate, nec sexum, nec etatem excludens. Unde sicut anima circumcisæ de populo suo non peribat, sic qui ex aqua fuerit, & Spiritu Sancto renatus, regnicelorum introitum obtinebit.

Advertit autem ibidem Pontifex, cap. 3615
tē adnotandum, quantum plus Baptismus
hodie conferat Christianis, quām quon-
dam Judaeis Circumcisio contulisset. Di-
ctum est in fine prædīqæ Auctoritatis in-
ductæ de veteri lege: *Peribit de populo suo*,
in Evangelica verò veritate subiunctum
est: *non introibit in regnum DEI*: quoni-
am, et si originalis culpa remittebatur per
Circumcisio mysterium, & damnatio-
nis periculum vitabatur, non tamen per-
veniebatur ad regnum cœlorum, quo us-
que per mortem Christi fuit omnibus ob-
servatum: sed per Sacramentum Baptismi
Christi sanguine rubricati, culpa remitti-
tur, vitatur periculum, & ad regnum
cœlorum etiam pervenitur, cuius januam
Christi sanguis fidelibus misericorditer re-
servavit.

Quoniam verò, qui negabant, par- 3616
vulis *prodeſſe Baptiſtum*, fuſceptum ante
uſum rationis, hoc non tam ratione,
quām authoritate perſuadere nitiebantur;
iſdem etiam loco cit. legitimam ſolutio-
nem reddit. Fundamenta illorum erant,
quod, cū ſecundūm verbum Jacobi
Apoſtoli dicentis in Epiftola ſua: *Charitas*
operit multitudinem peccatorum, & juxta
teſtimoniū veritatis in Evangelio de pec-
catrice, quæ iſpſius pedes laverat, perhi-
bentis: *Dimiſſa ſunt ei peccata multa*, quo-
niam *dilexit multum*, non niſi per charita-
tem, & in charitate criminā dimittantur:
parvulis, qui nec ſentiant, nec conſen-
tiunt, & charitatem non habent, quæ
ſentientibus, & conſentientibus tantum
infunditur, peccatum non dimittitur in

Baptismo, & sic eis Baptisma non conferatur, quia non est talibus conferendum: in Evangelio quoque legitur: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit, qui autem non crediderit, condemnabitur.* Unde parvuli, sive fuerint, sive non fuerint baptizati, condemnabuntur, utpote non credentes; sic illi.

DEI opera non sunt imperfecta (ac proinde peccata, non ex parte, sed ex toto dimittit) tum quia pena originalis peccati est carentia visionis DEI; pena vero actualis peccati (mortalis) est crucifixus perpetuæ gehennæ: unde si dimittetur alicui primum, non dimissio altero, is non careret visione DEI, propter originale dimissum: & tamēn perpetuæ craciaretur in gehenna, propter reatum peccati actualis, non dimissi: quæ, cum sint impossibilia, non possunt simul subsistere: imo sibi invicem adversantur hæc duo, *originale remitti, & actualē removere*, ita habetur in hoc cap. §. sed adhuc.

Demum in §. Item queritur hoc cap. 361 dicitur, quod is, qui per terrorē suppliciorum; ac poenarum ad Baptismum violenter trahitur, & ne aliud detrimentum, seu dampnum incurrat, Sacramentum Baptismi suscipit. Characterem recipit, quia conditionaliter vult, licet absolute non velit (vult enim baptizari ut supplicia, vel poenas eviret, *contra antem voluntas, est voluntas, c. Merito, i. cap. 15. q. 1. Gloss. hic V. conditionaliter voluntens*;) proinde etiam saltem in *foro externo* cogendus est, ad observantiam fidei Christianæ, juxta c. de *Judeis* 5. disp. 45. quod est desumptum ex Concilio Tolentino; sicut & ille, qui fidè accedit ad Baptismum accipit Sacramentum; qui, quamvis non ore, corde tunc dissentit: ut expresse habet textus: ille vero, qui nunquam consentit (in Baptismum) sed penitus contradicit, nec rem, nec Characterem suscipit Sacramenti; ideoque si baptizetur, non erit baptizatus, sicut ille, qui penitus contradicens, & reclamans, cogitur violenter thura offerre idolis; non est reus alicujus criminis.

Dormientes autem, & amentes, si priusquam amentiam incurrent, aut dormirent, contradixerunt, & nihilominus baptizantur, non recipiunt Characterem Sacramenti; quia in illis intelligitur propositum contradictionis perdurare. Si vero non contradicabant, sed erant Catechumeni, habentes propositum Baptismi suscipiendi: tales, si baptizantur in amentia, vel somno (uti consuevit Ecclesia eos in necessitatibus articulo baptizare) recipiunt Characterem Sacramenti, quia non

3616 Ad hæc igitur responderet Innocentius: absit, ut universi parvuli pereant, quorum quotidie tanta multitudo moritur, quin & ipsis misericors DEUS, qui neminem vult perire, aliquod remedium procuraverit ad salutem, & subjungit: *ex vi litera* (seu textuum ex scriptura desumptorum, quos contratio allegant) *satis patere*, prædictas authoritates intelligentias esse tantummodo de adultis, qui habent multitudinem peccatorum; cum de parvulis non possint intelligi, qui peccato tantum originali tenentur. Similiter etiam illa alia auctoritas solvenda est: *qui crediderit, & baptizatus fuerit, &c.* cum non possint credere parvuli, sed adulti: & ob hoc tota auctoritas hæc intelligenda est tantummodo de adultis, ne ad alios prima, sed ad alios secunda clausula referatur: quamvis nonnulli concedant, quod parvuli credunt, non per actum, sed per habitum fidei, quem suscipiunt in baptismo: sicut & alia multa verba secundum communem usum loquendi, non ad actum, sed ad aptitudinem referuntur. Concludit tandem ita loquens: *illud ergo, quod opponentes inducunt, fidem, aut Charitatem, aliasque virtutes parvulis, utpote non consentientibus, non infundi, à plerisque non concedi absolute*, cum propter hoc inter Doctores Theologos quæstio referatur, aliis afferentibus per virtutem Baptismi parvulis quidem culpam remitti, sed gratiam non conferri; nonnullis vero dicentibus, & dimitti peccatum, & virtutes infundi habentibus illas quoad habitum, non quoad usum, donec pervenerint ad adultam ætatem.

3617 Deinde in §. Verum, dicit: quamvis eis in Baptismo peccatum originale dimittatur, qui consentire non possunt; non tamen dimitti adultis, amentibus, vel dormientibus, qui non prius consenserunt in Baptismum, remitti peccatum actuale; imo nec originale; tum quia

non posuerunt obicem contraria voluntatis. Ratio est, quia semper presumitur prior voluntas durare, nisi probetur mutata, Glossa hinc V. perdurare.

simul dignus aeterno DEI odio, & condemnatus ad aeterna tormenta, de quo V. Gloss. in dict. c. Majores, V. propter originale.

3619 Ex hac decisione Pontificia deducitur. 1. Baptismum conferri parvulis utiliter, nimis cum effectu, quo tollatur in illis peccatum originale, & aperiatur illis celum; 2. quod Baptismus successerit circumcisio quoad vim tollendi peccatum originale; sic tamen, ut in altero istam supereret, quae non aperiebat celum; 3. quod textus scripturae in baptizando requirentes fidem actualem, & charitatem, procedant solum de adultis; 4. per circumcisionem non fuisse apertum celum, quia ejus januam primum Christi sanguis fidelibus misericorditer referavit; 5. Juxta communem nunc Theologorum doctrinam per Baptismum, & peccatum dimitti, & virtutes infundi, habentibus (nimis parvulis, & infantibus) quoad habitum; non, quoad usum; donec pervenerint ad adultam etatem, de quibus fuse Gonzalez in c. Majores n. 3.

3620 Deducitur, 6. peccatum esse duplex, originale, quod absque consensu (nimis proprio) contrahitur; & actuale, quod committitur cum consensu, proprio & personali; originale remitti per virtutem Sacramenti Baptismi, etiam sine consensu in Baptismum, intellige illis, qui ipsi consentire non possunt; actuale autem non, nisi accedat consensus in Baptismum, immo tali casu etiam nec originale, cuius rationem, ab ipsomet Innocentio assignatam in textu, retulimus. Quando autem in textu dicitur, quod poena originalis peccati sit carentia visionis divinae; actualis vero peccati sit gehenna perpetua cruciatus, postrema verba (peccati actualis) non sunt accipienda exclusivè, nimis, ut ejus poena sit tantum cruciatus gehennæ, non autem carentia divinae visionis, sed potius adversative, ut sensus sit, quod poena peccati originalis sit carentia divinae visionis; peccati actualis etiam cruciatus aeternæ gehennæ; hoc enim suadet ratio, quam assignat Pontifex; alias DEI amicus, & formaliter beatus (hoc enim praestat visio) esset

Ad id porro, quod opponi potest ex 3621 D. Augustino, relato in c. Firmissimo 83. de confecr. dist. 4. in princip. & principiis in versiculo firmissime, (ubi, postquam trididerat omnem hominem ex viro, & muliere conceptum, cum originali peccato nasci, id est concipi, impietati subditum, & morti subjectum, subjungit, non solum ad ultros homines ratione utentes, verum etiam parvulos, qui sive in uteris matrum vivere incipiunt, & ibi moriuntur, sive cum de matribus nati, sine Sacramento Baptismi, de hoc saeculo transeunt, semipaterno igne puniendos) responderet: accipiendum est de pena damni, & carentia visionis DEI, nam in sacra Scriptura, & apud Ecclesiam Patres ignis nomine notatur pena, aut vindicta gravis, quacunque illa sit, ut colligitur ex Psalm. 76. v. 10. ibi: Igne nos examinasti, id est, verberibus & flagris, ut optimè notar ibi D. Basilios in Psalmum 139. vers. 11. ibi: Cadent super eos carbones ignis, ubi D. Chrysostomus ita inquit: Carbones ignis, & ignem dicit supplicium, quod a superis mittitur.

Deducitur 7. eos, qui scilicet consenserunt in recipiendum Baptismum, nec voluntatem suam retractarunt, esto Baptismum recipient dormientes vel etiam postea facti amentes, recipere Characterem, & Sacramentum, qui autem semper invitit, & penitus contradicentes per coactionem absolutam; nec recipere Characterem, nec Sacramentum; qui vero solum conditionali coactione, nimis metu penarum, recipere utrumque: denique qui consentiunt ficte, nimis ore, dissentient corde, ac animo, positivè renientes etiam solum internè, nihil quidem recipere; in foro tamen externo cogi posse ad observantiam Christianitatis, quia in foro externo presumuntur baptizari, consequenter Christiani internè, ut colligitur ex §. Verum, in n. 3618. Sed de his ex professo egimus in Tract. Theologico de Sacramentis in genere. V. Gonzalez in cit. c. Majores.